

Sygn. akt III RC 35/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 listopada 2016 r.

Sąd Rejonowy w Świnoujściu III Wydział Rodzinny i Nieletnich w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Wioletta Paprotna

Protokolant: Katarzyna Babicz

po rozpoznaniu w dniu 10 listopada 2016 r. w Świnoujściu na rozprawie

sprawy z powództwa M. T.

przeciwko małoletniej A. T.

o obniżenie alimentów

1. Oddała powództwo.
2. Kosztami procesu w kwocie 120 zł (sto dwadzieścia złotych) obciąża powoda i uznaje je za uiszczone.

Sygn. akt III RC 35/16

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 15 grudnia 2015r. powód M. T. wniósł o obniżenie alimentów na małoletnią A. T. z kwoty 550 zł na kwotę 350 zł. W uzasadnieniu pozwu wskazał, iż sytuacja materialna matki córki uległa poprawie, gdyż jest w nowym związku, nie wynajmuje mieszkania, nie leczy się i jest zdolna do podjęcia pracy. Podniósł, iż jego sytuacja jest tragiczna, gdyż ma masę długów i boryka się z płatnościami. Wskazał, iż obecnie jest na utrzymaniu rodziny. (pozew k. 2).

Małoletnia pozwana A. T., reprezentowana przez matkę A. K. wniosła o oddalenie powództwa. W uzasadnieniu wskazała, iż powód nie wykazał dowodowo, że jego sytuacja nie pozwala mu na uiszczanie alimentów. Wskazała, iż jej sytuacja się poprawiła, bo mieszka z partnerem i nie musi wynajmować mieszkania. Obecnie jest bezrobotną bez prawa do zasiłku. Podała, iż wcześniej pracowała w Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie w Ś. przy obsłudze programu 500plus do dnia 15 września 2016r. Podała, iż jej partner zarabia najniższą krajową, opłaca za wynajem mieszkania 1200zł , prąd 70zł, gaz 83 zł co dwa miesiące. Wskazała, iż koszty utrzymania dziecka wzrosły i wynoszą 1.236 zł. Podała, iż powód prowadzi dodatkowo działalność z (...), dostaje 13 pensję , odziedziczył spadek. (odpowiedź na pozew k. 35-36) .

Na rozprawie w dniu 10 listopada 2016r. strony podtrzymały swoje dotychczasowe stanowisko w sprawie. (protokół rozprawy k. 59)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny w sprawie :

Małoletnia A. T. urodzona w dniu (...) w S. jest córką A. K. i M. T., którzy nie pozostają w związku małżeńskim .

Wyrokiem z dnia 30 października 2013r. Sąd Rejonowy (...) zasądził od M. T. na rzecz małoletniej A. T. alimenty kwocie 550 zł miesięcznie, płatne z góry do 10 –go dnia każdego miesiąca wraz z ustawowymi odsetkami na wypadek opóźnienia w płatności którejkolwiek rat, poczynając od dnia 15 października 2013r.

W dacie ostatniego orzeczenia o alimenty małoletnia A. T. miała 5 lat, uczęszczała do klasy O. Łączny jej koszt utrzymania wówczas wynosił 850 zł, obejmował wydatki: na utrzymanie w kwocie 350 zł miesięcznie, na ubranie w wysokości 100 zł, środki higieny osobistej 50 zł, na szkołę 30 zł, udział w kosztach utrzymania dziecka 300 zł. Małoletnia korzystała z obiadów finansowanych przez (...). Nie chodziła na płatne zajęcia dodatkowe.

Matka małoletniej w tym samym czasie była zatrudniona w Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie w S. na stanowisku pracownika socjalnego na umowę na czas zastępstwa za wynagrodzeniem 1.500,34 zł netto. Od lipca 2013r. przebywała na zwolnieniu lekarskim w związku z przebyłym udarem niedokrwinnym mózgu pod postacią afazji mieszanej, na leki wydawała 100zł miesięcznie. Z wynagrodzenia potrącano jej pożyczkę w kwocie 200zł.

Na utrzymaniu miała też syna M. A., który miał 16 lat, z poprzedniego związku, na którego miała przyznane alimenty w kwocie 250 zł oraz zasiłek pielęgnacyjny w kwocie 153 zł z tytułu niepełnosprawności syna. Koszt utrzymania za mieszkanie wówczas ponosiła łącznie 800zł, w tym czynsz najmu 800zł, gaz 40zł, prąd 50 zł.

Powód w czasie ostatniego orzeczenia o alimenty miał 45 lat, mieszkał u swojej matki, która pokrywała jego koszty utrzymania. Wówczas był zatrudniony w Urzędzie Statystycznym w S. na stanowisku robotnika gospodarczego i uzyskiwał wynagrodzenie w kwocie 1880 zł netto miesięcznie. Ponadto otrzymywał też dodatkowe wynagrodzenie roczne, tzw. „13”. Nadto był zatrudniony od dnia 12.11.2012r. do dnia 20.10.2013r. na umowę zlecenie w (...) Finanse sp. z o.o. gdzie zarabiał 400 zł miesięcznie. Wówczas najwyższymi kosztami, jakie ponosił to była spłata dwóch kredytów, zaciągniętych jeszcze wspólnie z matką córki, jeden w kwocie 12.000zł z ratą 405 zł i drugi w kwocie 8000 zł z ratą 255 zł, płatne do października 2015r.

Dowód: akt urodzenia - k. 6, przesłuchanie A. K. --k. 40-41, przesłuchanie M. T. - k. 41, umowa najmu - k. 15-16, faktura - k. 17, dowód wpłaty - k. 19, karty leczenia - k. 7-9, zaświadczenie o zdrowiu - k. 10, orzeczenie - k. 13, decyzja - k. 14, zaświadczenie o zarobkach - k. 11,31,32,33,36, 37, karta zasiłków - k. 34, oświadczenie - k. 38, wyrok - k. 60 w aktach sprawy (...)

Aktualnie powód M. T. ma 48 lat, zawodu jest ślusarzem mechanikiem. Ma wykształcenie zawodowe. Nadal pracuje w Urzędzie Statystycznym w S. na stanowisku robotnika gospodarczego za wynagrodzeniem średnim za okres V-IX 2015r. - w kwocie 2008,29 zł netto, a w okresie od V-X 2016r. w kwocie 1.746,87 zł netto.

W roku 2015 powód osiągnął dochód łącznie w wysokości 30,194,83 zł (12 miesięcy = 2.516 brutto.)

Małoletnia pozwana A. T. jest jedynym dzieckiem powoda. Oprócz stałego dochodu z tytułu pracy powód nadal uzyskuje dodatkowo dochody w postaci: wczasów pod gruszą w kwocie 593zł, trzynastkę raz w roku. Nadto z pracy otrzymuje dodatkowo nagrody. W czerwcu 2016r. otrzymał nagrodę w kwocie 452zł. Ponadto nadal pracuje na umowę zlecenie w A. i ma dodatkowy dochód wysokości około 200 – 300 zł. Obecnie nie jestem w żadnym związku. Ma obecnie jeden kredyt w (...) Agricole w kwocie 13.000zł, z miesięczną ratą 410 zł, który spłaci w grudniu 2018r., a pozostałe kredyty spłacił. Obecnie powód mieszka w mieszkaniu komunalnym, za które płaci czynsz w kwocie 252,14 zł, prąd co dwa miesiące 74 zł w okresie zimowym, internet 30 zł, telefon 30 zł.

Utrzymuję kontakt telefoniczny z córką oraz zabiera ją na weekendy. Miesięcznie ponosi koszty utrzymania na wyżywienie 450 zł, odzież 70zł, środki higieny 46,24 zł. Powód realizuje świadczenie alimentacyjne na rzecz córki w kwocie 550zł. Powód jest osobą zdrową.

Dowód: umowa najmu -k 4-7,zaświadczenie -k. 8, 53, pit -k. 53,przesłuchanie powoda -k.60;

Obecnie matka małoletniej A. K. ma 41 lat. Jest w związku konkubenckim, konkubent pracuje jako tokarz i zarabia miesięcznie około 1350 zł. Do dnia 15 września 2016r. pracowała w (...), potem była bezrobotna od dnia 15.09.2016r. bez prawa do zasiłku dla bezrobotnych a od dnia 2 listopada 2016r. pracuję jako opiekunka przedszkolna i zarabia około 1850 zł brutto. Z (...) otrzymuję 500+ plus, zasiłek rodzinny 118 zł. Oprócz małoletniej ma jeszcze syna M. A., który ma 19 lat, który nie uczy się i jest samodzielny. Od dnia 1 czerwca 2014r. do maja 2015r. mieszkała w mieszkaniu

chronionym dla osób bezdomnych. Obecnie mieszka w wynajętym mieszkaniu przez konkubenta, za które płaci kwotę 1200zł , opłaty za prąd od 99,57zł do 48,20 zł miesięcznie, gaz 82,48 zł za 2 miesiące. W mieszkaniu tym mieszkają trzy osoby. Posiada zadłużenia jeszcze z okresu jak była w związku z powodem na kwotę 40.000 zł . W okresie od 01 .05.2016r. do 31.10.2016r. otrzymała łącznie świadczenia z (...) w kwocie 4055,15 zł na syna i małoletnią córkę .

Obecnie małoletnia pozwana ma 8 lat, chodzi do drugiej klasy Szkoły Podstawowej nr (...). Podręczniki do szkoły są bezpłatne. Małoletnia je obiady w szkole , które kosztują około 90 zł. Koszty utrzymania dziecka wynoszą: wyżywienie 450 zł , odzież 100 zł, wydatki związane ze szkołą 50 zł., w tym opłata za świetlicę, ubezpieczenie. Małoletnia nie chodzi na dodatkowe zajęcia płatne. Oprócz alimentów powód nie partycypuje w kosztach utrzymaniu dziecka.

Dowód: decyzja - k. 37, umowa najmu - k 38—40, dowody opłaty z prąd - k. 41-45, faktury - k. 46-48, wezwanie do zapłaty - k. 54, dowody wpłaty - k. 55, zaświadczenia - k. 58 , przesłuchanie A. K. - k. 60-61

Sąd zważył , co następuje;

Powództwo o obniżenie alimentów, wysunięte w oparciu o przepis art. 138 k.r.o. zgodnie z którym „w razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego”, okazało się nieuzasadnione. Zgodnie z treścią powyżej wskazanego przepisu możliwość dochodzenia przez strony zmiany zakresu obowiązku alimentacyjnego uwarunkowana jest zaistnieniem zmian istotnych, to jest takich, które zmieniają ocenę przesłanek, jakimi sąd kierował się, ustalając zakres obowiązku alimentacyjnego w dacie ostatniego wyrokowania w tym przedmiocie. Z uwagi zaś na fakt, iż granice obowiązku alimentacyjnego wyznacza przepis art. 135 § 1 i 2 k.r.o. stanowiący o tym, że warunkowane są one z jednej strony zakresem usprawiedliwionych potrzeb osoby uprawnionej, a z drugiej strony możliwościami majątkowymi i zarobkowymi zobowiązanego do alimentacji, to uzasadnione w świetle art. 138 k.r.o. jest dochodzenie zmiany wysokości świadczeń alimentacyjnych (ich podwyższenia bądź obniżenia czy uchylecia), kiedy następuje zmiana chociażby jednej z wyżej wymienionych przesłanek.

Natomiast przepis art. 133 §1 kro określa przesłanki istnienia obowiązku alimentacyjnego rodziców wobec dziecka , które nie jest w stanie utrzymać się samodzielnie. Wynika z ww. przepisu , że obowiązek alimentacyjny rodziców wobec dziecka trwa do czasu uzyskania przez dziecko zdolności do samodzielnego utrzymania. Jedną z przesłanek zwalniająca rodzica z obowiązku alimentacyjnego jest fakt posiadania przez dziecko dochodów, zezwalających na pokrycie kosztów jego utrzymania i wychowania. Nie budzi wątpliwości, że każde dziecko musi mieć zapewnione podstawowe warunki egzystencji w postaci mieszkania, wyżywienia zapewniającego jego prawidłowy rozwój fizyczny, stosowną do wieku odzież, środki na ochronę zdrowia. Rodzic powinien dzielić się z dziećmi nawet skromnym dochodem (wyroku Sądu Najwyższego z dnia 5.05 1998r. , I CKN 284/98, Lex nr 1223692). Oceny możliwości zarobkowych zobowiązanego dokonuje się nie w oparciu o pracę rzeczywiście świadczoną, lecz w oparciu o rzeczywiste możliwości jej świadczenia, w tym także potencjalną możliwość jej podjęcia. W konsekwencji, przy ustaleniu możliwości zarobkowych zobowiązanego pod uwagę należy brać nie tylko wynagrodzenie rzeczywiście osiągnięte, lecz także środki, które uzyskiwałby przy pełnym wykorzystaniu swoich sił.

W powyższej sprawie Sąd rozważał, czy od poprzedniego ustalenia alimentów, nastąpiła przewidziana art. 138 k.r.o. istotna zmiana po którejkolwiek ze stron przemawiająca za uwzględnieniem żądania powoda.

Powód upatrywał przewidziane w art. 138 k.r.o. zmiany okoliczności w fakcie poprawy sytuacji materialnej matki córki, gdyż jest w nowym związku, nie wynajmuje mieszkania, nie leczy się i jest zdolna do podjęcia pracy.

Zdaniem Sądu, od czasu, kiedy zapadło ostatnie orzeczenie w przedmiocie alimentów, tj. od dnia 23 października 2013r . – tak po stronie powoda, jak i po stronie pozwanego – nie doszło na tyle do istotnej zmiany stosunków w zakresie wpływającym na ocenę przesłanek wymienionych w art. 135 § 1 i 2 k.r.o., aby uzasadniała ona obniżenie zasądzonych alimentów.

Powód powołuje się na okoliczności, które – w jego ocenie – uzasadniają roszczenie o obniżenie alimentów. I tak w pierwszej kolejności powód wskazuje, że okolicznością uzasadniającą obniżenie alimentów jest poprawa sytuacji

materialnej matki córki, gdyż jest w nowym związku, nie wynajmuje mieszkania, nie leczy się i jest zdolna do podjęcia pracy. Natomiast jak twierdzi , jego sytuacja jest tragiczna , gdyż ma masę długów, boryka się z płatnościami i jest na utrzymaniu rodziny.

W ocenie Sądu argumentacja powoda mająca stanowić uzasadnienie zgłoszonego w przedmiotowej sprawie żądania, nie może zasługiwać na uwzględnienie. I tak jeżeli chodzi o okoliczności podnoszone przez powoda , że matka pozwanej obecnie jest w nowym związku konkubenckim a w czasie ostatniego orzeczenia w sprawie alimentów nie była z nikim związana, to nie jest okolicznością mającą wpływ na obniżenie alimentów. Nic nie stoi na przeszkodzie, by powód również się z kim związał i poprawi swoją sytuację majątkową . Także to, że matka pozwanej nie leczy i jest zdolna do pracy również nie ma wpływu na obniżenie alimentów. Ponadto fakt, że matka pozwanej jest w związku i nie wynajmuje mieszkania również nie mogą mieć wpływu na zmniejszenia alimentów albowiem jak wynika z przesłuchania K. jej partner wynajmuje mieszkanie , w którym mieszka ona z dzieckiem, co należy do kosztów utrzymania dziecka proporcjonalnie do liczby osób zamieszkujących w lokalu. Poprzednio matka pozwanej ponosiła koszty mieszkania w wysokości 900zł na trzy osoby a obecnie te koszty mieszkania wynoszą 1.310zł na trzy osoby=430zł na osobę. Tak więc te koszty nie spowodowały zmniejszenia kosztów utrzymania córki, gdy są wyższe w tego tytułu.

Kolejna okoliczność jaką podnosi powód to, że ma tragiczną sytuację finansową i jest na utrzymaniu rodziny również nie zasługuje na uwzględnienie.

Powód w roku 2015 uzyskał dochód w okresie od maja do września 2015r. - w kwocie 2008,29 zł netto, a w okresie od maja do października 2016r. w kwocie 1.746,87 zł netto. Oprócz tego dodatkowo uzyskuje dochód z (...) około 200-300zł. Czyli łącznie miesięcznie do dyspozycji ma około kwotę 2.000zł. Natomiast matka pozwanej obecnie będzie uzyskiwać dochód 1850zł brutto, czyli porównując z dochodami powoda zarabia mniej. Zaś w roku 2015 powód osiągnął dochód łącznie w wysokości 30,194,83 zł : 12 miesięcy = 2.516 brutto.

Poprzednio powód mieszkał u matki i nie ponosił żadnych kosztów utrzymania Aktualnie powód mieszka w mieszkaniu komunalnym, ponosząc z tego tytułu wydatek w kwocie 252,14zł z tytułu czynsz, prąd co dwa miesiące 74 zł w okresie zimowym, internet 30 zł, telefon 30 zł. Na wyżywienie wydaje 450 zł, odzież 70zł, środki higieny 46,24 zł, czyli łącznie 566,24zł, czyli łączne koszty wynoszą 918zł. Do tego alimenty 550zł na córkę, to daje wydatki około 1.468zł miesięcznie. Powód powinien mieć świadomość tego, że decydując się na mieszkanie komunalne będzie musiał ponosić stałe opłaty, co spowoduje większe wydatki z tego tytułu, podczas gdy w roku 2013 mieszkał u swojej matki i nie ponosił poprzednio żadnych wydatków. Skoro powód ma świadomość swojej trudnej sytuacji finansowej, to powinien zrezygnować z obecnego lokalu mieszkalnego i przenieść się do matki.

Niezależnie od powyższego wskazać należy, iż powód nie znajduje się tragicznej sytuacji finansowej, gdyż jak wyżej opisano jego wydatki i zarobki, starczą na jego utrzymanie i alimenty i nie nastąpiło istotne do obniżenia jego dochodów co do roku 2013r.

Powód także do swoich kosztów wskazuje wydatki na kredyt jaki zaciągnął w kwocie 13.000zł z miesięczną ratą 410zł. W ocenie Sądu – nie może mieć wpływu na ocenę przesłanek z art. 138 k.r.o. stanowiących o możliwości zmiany wcześniejszego orzeczenia zapadłego w przedmiocie alimentów, co nie może mieć w żadnym wypadku wpływu na obniżenie wysokości alimentów. Wskazać należy, iż paradoksalnie doszłoby bowiem w takiej sytuacji do pokrzywdzenia osób uprawnionych do pobierania alimentów. Zdaniem zaś Sądu – zaciągając różnego rodzaju pożyczki i kredyty, osoba na której ciąży obowiązek alimentacyjny (z mocy prawa, choć nie wyłącznie w formie skonkretyzowanej mocą orzeczenia sądowego), musi wykazywać szczególną staranność i dokładnie planować tak wysokość całego zaciąganego zobowiązania, jak i jego poszczególnych rat, a w przypadku zaciągania kilku zobowiązań, niewątpliwie ich sumę tak, by osoba uprawniona z tytułu obowiązku alimentacyjnego z tego powodu nie ucierpiała (podobne stanowisko wyraził również Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 12 listopada 1976 r., III CRN 236/76, nie publik).

W obecnie istniejącej sytuacji należy przyjąć, że jeżeli chodzi o sytuację powoda o, to w zakresie uzyskiwanych przez niego dochodów w przeciągu tych trzech lat od czasu zakończenia sprawy o alimenty, nie uległa ona jakiegóż istotnej

zmianie. Niewątpliwie nie uległa ona pogorszeniu, bowiem powód uzyskuje nadal stałe wynagrodzenie za pracę i prowadzi działalność z A. z czego osiąga dodatkowe dochody.

W przedmiotowej sprawie nie sposób również pominąć i tego, że od czasu zakończenia sprawy o alimenty zwiększyły się potrzeby dziecka powoda. Małoletnia pozwana rozpoczęła naukę w III klasie szkoły podstawowej, co niewątpliwie – z uwagi na charakter szkoły spowodowały, że w istotny sposób zwiększyły się koszty utrzymania małoletniej pozwanej. Rodzice natomiast z kolei mają obowiązek dołożyć wszelkich należytych starań ku temu, by te najważniejsze potrzeby syna, tak te indywidualne jak wyżywienie, ubranie, środki higieny osobistej, wykształcenie, wychowanie, wypoczynek i ochrona zdrowia, jak i te, które służą zaspokajaniu zbiorowych potrzeb rodziny, jak chociażby mieszkanie, zostały zabezpieczone do czasu, kiedy pozwany nie będzie w stanie samodzielnie ich sobie zaspokoić. Ponadto wskazać należy, iż dziecko ma prawo do takiej samej stopy życiowej, co rodzice.

Jeśli zaś chodzi o małoletnią pozwaną to w ocenie Sądu zakres usprawiedliwionych potrzeb małoletniej pozwanej, przy uwzględnieniu możliwości zarobkowych i majątkowych jego rodziców, powinien zamykać się obecnie na poziomie nieprzekraczającym kwoty 1200 zł miesięcznie. Kwota ta zaspokoiliby – zdaniem Sądu – w pełni potrzeby małoletniej, pozwalając jej na pokrycie w pełni jej usprawiedliwionych potrzeb, na które składają się koszty wyżywienia, zakupu leków, odzieży i obuwia stosownych do pory roku, a także środków czystości, higieny i również niezbędnej rozrywki, jak organizowane przez szkołę wycieczki, czy wyjazdy na obóz, a także wyjścia na basen. Do stałych wydatków należy również, w ocenie Sądu, zaliczyć zakup odzieży i obuwia, nie ulega bowiem wątpliwości, iż dziewczynka zaczyna wchodzić powoli w wiek intensywnego wzrostu i z pewnością wymiana ubrań będzie u niej konieczna co sezon.

Wskazać należy, iż matka pozwanej realizuje swój obowiązek alimentacyjny poprzez osobiste starania o jej wychowanie, zapewnia córce mieszkanie, wyżywienie, troszczy się o nią, zapewnia bieżące jej potrzeby i jest ona najlepiej zorientowana w zakresie jej usprawiedliwionych potrzeb. Sąd podzielił stanowisko matki pozwanej uznając miesięczny koszt utrzymania uczącej się córki wynosi co najmniej 1200zł.

Ustalając stan faktyczny niniejszej sprawy Sąd oparł się przede wszystkim na dowodach z przesłuchania powoda i przedstawicielki stawowej małoletniego pozwanej w charakterze stron a także na dowodach z dokumentów zgromadzonych w toku postępowania.

Mając na względzie poczynione w sprawie ustalenie przytoczone powyżej, orzeczono jak w sentencji wyroku uznając, że przedstawiona przez powoda argumentacja zgłoszonego żądania o obniżenie alimentów nie zasługuje na uwzględnienie (może co najwyżej powodować utrzymywanie alimentów na dotychczasowym poziomie i ich nie podwyższanie) i co za tym idzie powództwo, jako bezzasadne, podlega w całości oddaleniu.

O kosztach postępowania Sąd orzekł w myśl przepisu art. 98 k.p.c., art. 99 k.p.c. i art. 108 § 1 k.p.c. Na koszty składa się opłata sądowa w kwocie 120zł, którą powód uiszczył. Zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu, Sąd obciążył powoda kosztami, gdyż przegrał jako strona postępowanie.